

Anna Łyczewska - jest nauczycielem i animatorką kultury, czasem bywa poetką. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych redagowała Biuletyn Informacyjny UMCS, pracowała w studenckim dodatku do „Kuriera Lubelskiego” pt. „Konfrontacje”, współpracowała z „Kamienią” i prasą ogólnopolską, promując lubelską kulturę studencką. Od 1976 r. należała do Klubu Młodych przy Lubelskim Oddziale Związku Literatów Polskich. W 1985 r. została przyjęta do ZLP jako kandydat. Należy również do Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów i jako członek współdziałający do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Środowisko „Ponury – Nurt”. Od 2007 r. jest członkiem ZLP. W latach 1012-2015 przewodniczyła Komisji Rewizyjnej przy LO ZLP, a od 2015 r. jest sekretarzem Oddziału. W latach 1983-2017 pracowała jako nauczyciel języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 38 im. Henryka Sienkiewicza w Lublinie, gdzie prowadziła Teatr „Bez Maski”, a obecnie pracuje w Szkole Podstawowej nr 42 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.

Debiutowała w „Kamieniu” w 1975 r. wierszem *Transakcja*. Jest autorką pięciu książek poetyckich: Anna Borkowska: *Poczekam na siebie*, Warszawa 1979; Anna Łyczewska: *Nie muszę klamać, że mnie nie ma*, Lublin 1985; *Wyznania przedsenne*, Lublin 1997; *Poza czasem*, Lublin 2015, *Lublin zza mgły*, Lublin 2017 (współautorstwo z fotografem Krzysztofem anin Kuzko). Swoje wiersze drukowała w prasie ogólnopolskiej i regionalnej oraz w kilkunastu wydawnictwach zbiorowych.

Anna Łyczewska została uhonorowana m.in. Listem Honorowym Ministra Kultury (1997), Odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1997), Nagrodą Prezydenta Miasta Lublin (2005), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2009), Medalem Prezydenta Miasta Lublin (2012), Pamiątkowym Medalem Województwa Lubelskiego (2015) oraz Dyplomem Prezydenta Miasta Lublin (2017) oraz Medalem 700-lecia Miasta Lublin (2018).

Krzysztof anin Kuzko - artysta fotograf, poeta, były dziennikarz sportowy, animator ruchu fotograficznego, członek Kapituły Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej, honorowy Lubelskiego Towarzystwa Fotograficznego im. Edwarda Hartwiga, aktywnie uczestniczy w GT MOTYCZ. Autor tomu *Próbnik* (Lublin,

2003). Swoje teksty publikował w książkach: *Pasjonaci*, *Puzzle afrykańska figurka*, *Podlaskie hosanna* i *Jedna kreska świata* oraz czasopismach: *Dziennik Wschodni*, *Gazeta w Lublinie*, *Kręgi kultury*, *Kozirynek* i *Frassatianum*. Współautor tomu *Lublin zza mgły*. Fotografiami ilustrował tomiki wierszy Aliny Jahółkowskiej i Ryszarda Kornackiego. Lubelscy poeci: Anna Łyczewska, Alicja Barton, Henryk Kozak, Waldemar Michalski i Robert Rogowski wykorzystali w swoich książkach portrety autorstwa Krzysztofa.

Za dotychczasową działalność został wyróżniony m.in. medalem Zasłużony dla Fotografii Polskiej, medalem Prezydenta Lublina, medalem 700-lecia Lublina, nagrodą Angelus Lubelski, dyplomem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, tytułem Bene Meritus Terrae Lublinensi, oraz dwukrotnie Nagrodą Kulturalną Województwa Lubelskiego i Nagrodą Miasta Lublin.

rys. Mirosław Wójcik

Na zdjęciu:
putto - fragment sztukaterii autorstwa Giovanniego Battisty Falconiego (bazylika oo. Dominikanów w Lublinie, kaplica Tyszkiewiczów
fot. Krzysztof anin Kuzko).

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie autorskie i promocja książek **Anna Łyczewska** *Nieoczywistość nieanielska* **Krzysztof anin Kuzko** *Próbnik. Światłopisanie*

Słowo o wierszach Anny Łyczewskiej

Anna Łyczewska urodziła się i mieszka w Lublinie. Jest absolwentką filologii polskiej UMCS. Do tychczas opublikowała pięć tomów wierszy: *Poczekam na siebie* (1979), *Nie muszę klamać, że mnie nie ma* (1985), *Wyznania przedsenne* (1997), *Poza czasem* (2015), *Lublin zza mgły* (2017, współautorstwo z Krzysztofem anin Kuzko, autorem fotografii). Jest również autorką licznych utworów drukowanych w antologiach i czasopismach.

Od wielu lat pracuje jako polonistka w lubelskich szkołach (inicjatorka szkolnego Teatru „Bez Maski”, 1983-2017). Od 1985 r. jest członkiem Związku Literatów Polskich. Należy również do Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów i Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (Środowisko „Ponury - Nurt”).

Jej poezja stanowić może przykład liryki czystej, jest bezpośrednia w swoim wyrazie i przesłaniu. Sytuacja liryczna stanowi tu podstawową konstrukcję wiersza. Wiersz zaczyna się od przywołania szczegółu, który następnie jest komentowany, rozwijany:

wiersz na szydełku robie
choć nie wiem co to szydełko
i nie wiem co wiersz
gubię słowa jak oczka
powstaje coś
ni to na głowę
ni to na szyję
chyba tylko na ten patyk
w zamrożonej ziemi
który chciałby stać się drzewem

(fragment utworu pt. *Wiersz*)

Podmiot liryczny odsłania swoje doznania, obserwacje, przeżycia. Czyni to słowem właściwym codziennej konwersacji. Nawet metafory czy porównania nie odbiegają tu od potocznie używanych określeń. Wiersze charakteryzuje też wyjątkowa oszczędność słowa, poszczególne wersety niczym komunikaty informują o kolejnym wydarzeniu, fakcie. Dominuje wiersz, w którym wyciszone emocje znajdują swoje odniesienia do natury, tradycji literackiej, legend, architektury, miejsc sercu najbliższych:

jakże pięknieją po deszczu kamienie
więc zostawiam im drobne iskiereki
wydłubane z własnego wnętrza
a one śpiewem prowadzą
uliczkami starego miasta
a z każdego wymyka się anioł
z pełnymi legend skrzydłami

i czekają niebieskie anioły
w zapomnianych zaułkach
by z deszczem wnikać w kamienie
(*Kamienie*)

Wiersz Anny Łyczewskiej to wyciszona w emocjach rozmowa z przyjacielem, dzielenie się z nim swoimi spostrzeżeniami i uwagami - i w tym tkwi autentyczność i sugestywność tej poezji.

W twórczości Anny Łyczewskiej często obecne są motywy lubelskie (architektura, pejzaż, ludzie). Łąki nad Bystrzycą, kamienice i kamienie starego miasta, jesienne pejzaże, „zaplecione ścieżki dni i nocy”. To liryka wysublimowana w swoich przekazach, zwieńczona ciekawą pointą, często dowcipną, prowokującą do zadumy. Unika interpunkcji i dużych liter, bo wiersz, w przekonaniu autorki, niczego nie zaczyna i niczego nie kończy. Jest otwartą propozycją na dziś i jutro.

Od pierwszych wierszy, opublikowanych przed czterdziestu pięciu laty, Anna Łyczewska przemawia własnym poetyckim głosem. Jej liryka urzeka tekstem zbudowanym często z kilku wersetów, w których natura lub architektura są pretekstem do roz-

ważań o kondycji człowieka zespolonego z otaczającym światem. Anna Łyczewska jest poetką postrzegającą świat w wymiarze optymistycznym, przyjaznym człowiekowi, może dlatego, jak już wspomniałem, w jej wierszach gości żart, dowcip, dobry humor, a anioł bywa najlepszym przewodnikiem. Słychać w tych wierszach także nutę melancholii, okazjonalnej zadumy, bo nie wszystko jest tak, jak być powinno, i nie może tu pomóc nawet anioł, który „ludziom oddał swoje serce”.

Łyczewska wydaje się być oczarowana poezją Józefa Czechowicza, chodzi z nim uliczkami lubelskiego Starego Miasta, słyszy dzwonki od Dominikanów na ulicy Złotej, podziwia księżyc nurkujący między stromymi dachami renesansowych kamienic, wędruje po łąkach otaczających miasto:

Nad Bystrzycą mgła.
Lublin utonął w liściach.
Malarka jesień.

*

Pod Zamkiem cisza -
trawy rosną na zgłiszczach.
Noc tylko wzdycha.

(haiku z tomu *Lublin zza mgły*)

Tom najnowszy pt. *Nieoczywistość nieanielska*, który miałem przyjemność czytać już w maszynopisie, wnosi do poezji Anny Łyczewskiej ogromny ładunek muzyki, światła i wszechobecnej anielskiej troski. Bywa, że poloniści dyskutują o znamionach „kobiecości” w poezji. Jeżeli w ogóle można mówić o takim kryterium, to poezja Anny Łyczewskiej wydaje się dostarczać argumentów „za”. Oto jeden z dowcipnych wierszy ujawniających kobiecy świat poetycki, gdzie „oczywistość” mówi sama za siebie:

dla kobiety
która nie lubi gotować
na białym obłoku kuchni
tańczą przysadziste garnki
jak anioły ze skrzydłami pary
szary słoń podnosi trąbę
i gwizdże
wtedy rodzą się deszcze srebrzyste
i nikt nie wie że to łzy
choć wywija batutą łyżki
nawija nadzieję na smyczek widelca
nic się nie układa jak należy
i nic nie smakuje jak powinno
dla kobiety.

Zawsze z zainteresowaniem czekam na kolejne wiersze Anny Łyczewskiej. To poezja komunikatywna, czysta, subtelna. Jej nowy tom *Nieoczywistość nieanielska* to propozycja zamyślenia nad nierozpoznawalną do końca „oczywistością”, to zaproszenie do wędrowki, w której piękno i dobro odkrywane są w wymiarze dnia codziennego i powszedniego.

Waldemar Michalski („Akcent”)

Anna Łyczewska *Nieoczywistość nieanielska*,
Wyd. NORBERTINUM, Lublin 2020, s. 5-8

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie autorskie i promocja książek **Anna Łyczewska** ***Nieoczywistość nieanielska*** **Krzysztof anin Kuzko** ***Próbnik. Światłopisanie***

Na okładce:
putto - fragment sztukaterii autorstwa Giovanniego Battisty Falconiego
(bazylika oo. Dominikanów w Lublinie, kaplica Tyszkiewiczów)
fot. Krzysztof anin Kuzko.

Wieczór swoją obecnością wesprą
Waldemar Michalski i Zbigniew Józwik

Spotkanie odbędzie się
we wtorek 13 października 2020 r. o godz. 18.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29, www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny